

BUMERANG

VYDÁVÁ OBEC VELKÁ POLOM
(ZDARMA)

20

04 / 2007

ZPRAVODAJSTVÍ

INFORMACE

UDÁLOSTI

KULTURA

HISTORIE

SPORT

Vážení spoluobčané,

dovolte, abychom Vás všechny pozdravili poprvé touto formou v r. 2007. Tento rok je prvním rokem volebního období, takže určitě Vás bude zajímat, co připravujeme a čím se vedení obce momentálně zabývá.

K plánovaným investičním akcím patří cyklostezka V. Polom – Kr. Pole, která povede přes kopec Lazňa, po trase staré historické polní cesty až k hranici s katastrem Krásného Pole, kterou tvoří potok Mešnice, s posezením a info tabulemi na horizontu, ze kterého je nádherný výhled do okolní krajiny. Akce bude zrealizována za podmínky získání dotace, o kterou jsme požádali.

Stejným způsobem budeme postupovat i v případě modernizace veřejného osvětlení v obci. Jistě sami registrujete problémy v případě větších poryvů větru, které pravidelně způsobují kolaps veřejného osvětlení. O dotaci jsme požádali Moravskoslezský kraj a v případě schválení naší žádosti budeme tuto záležitost řešit – s ohledem na finanční náročnost této akce (cca 1,3 mil Kč) uvážíme, zda zajistíme opravu celého systému nebo rozdělíme na etapy.

Pod „Majerákem“ nebo jinak „Hrdinčiným kopcem“ finišují práce na objektu, kterému jsme začali říkat Rybářská bašta. Kromě výměny původního objektu za zcela nový hodláme za účinné spolupráce s ochránci přírody upravit i nejbližší okolí, odvodnit bažinatý terén a celkově zkulturnit toto hezké místo, které je cílem častých procházek.

S Tělovýchovnou jednotou jednáme o pronájmu objektu sokolovny, abychom mohli požádat o dotaci na realizaci revitalizace celého komplexu – tedy nejen objektu samotné sokolovny, ale i venkovního posezení, tribuny, příjezdových a parkovacích ploch. Otázkou zůstává, nakolik budeme úspěšní ve věci získání cizích zdrojů. V současnosti proběhlo poptávkové řízení na zpracovatele projektové dokumentace. Během několika dnů bude uzavřena smlouva o dílo s ostravskou projekční kanceláří PPS KANIA s.r.o.

K dalším velkým projekčním zakázkám patří taktéž projektová dokumentace na novou školku, která by měla stát na místě dnešní prodejny stavebních hmot, která je součástí školského areálu. Podali jsme žádost o financování této akce z tzv. „norských fondů“, nyní zkoumá opodstatněnost a úplnost naší žádosti Ministerstvo financí, následně v případě doporučení bude žádost přeložena do anglického jazyka a zaslána do Bruselu. Výsledek budeme znát nejspíš někdy před koncem t.r.

Pracuje se taktéž na projektové dokumentaci na rekonstrukci nové části základní školy, chystáme se i v tomto případě požádat o finanční prostředky z příslušného dotačního titulu. U většiny žádostí tohoto charakteru je přílohou buď stavební povolení nebo územní rozhodnutí včetně podrobného rozpočtu, proto musíme řešit tyto věci paralelně a být připraveni. Jsou to věci organizačně i finančně velmi náročné, ale jinak se k výsledku nedopracujeme.

Samozřejmě se pokračuje i na zpracování projektové dokumentace na rekonstrukci kanalizační sítě a dostavby ČOV, rada obce vybrala na základě poptávkového řízení zpracovatele dokumentace pro stavební řízení – firmu VIVA PROJEKT Opava. Zapamatujte si název této projekční kanceláře, neboť někteří budete osloveni v souvislosti s řešením trasy nových kanálů, případě zřízení věcného břemene, pokud trasa bude protínat soukromý pozemek.

K drobnějším akcím, které chceme řešit, patří obnova informačního systému – označníků ulic a významných objektů v obci. Tyto práce budou zahájeny již v dubnu.

A teď něco z kultury: pro rok 2008, kdy oslavíme 720. výročí od první zmínky o obci a současně 120 let narození jednoho z našich nejvýznamnějších rodáků – malíře Valentina Držkovice, připravujeme publikaci s názvem „Malíř slezské dědiny“, která popisuje život a dílo tohoto mistra a současně nás seznámí s historií naší obce, která vždy zastávala v tomto regionu velmi důležitou roli. Potěšující zprávou je, že nám na tuto aktivitu přispěl Moravskoslezský kraj částkou, smlouva je připravena k podpisu.

Vážení občané, je spousta drobných věcí, které zabezpečujeme, ale tyto informace neopovažujeme za až tak důležité. Chtěli jsme Vás jen ujistit, že jsme navázali na věci z minulého volebního období a že máme před sebou mnoho práce a úsilí. Věříme, že se nám aspoň něco podaří a že nám všichni držíte palce.

Ludmila Bubeníková
starostka

Tomáš Lazecký
místostarosta

26. duben – den osvobození naší obce

Vážení spoluobčané,

jistě všichni víte, že den 26. duben má pro naši obec zvláštní význam. Je to den našeho osvobození po velmi těžkých bojích.

Každoročně vzpomínáme na válečné útrapy a strádání všech, kteří těžké období druhé světové války zažili na vlastní kůži ať už přímo v boji nebo starostí o životy blízkých a svůj majetek.

V tento den vzpomínáme na všechny oběti (i z první světové války, na které se často zapomíná) symbolickým položením prosté kytičky květů. Průběh této vzpomínkové akce je vždy stejný, scházíme se u pomníku padlých v 1. světové válce před kostelem, následuje přesun k pomníku u Obecního úřadu, kde si krátkým projevem připomeneme atmosféru této strašné doby. Upustili jsme od dřívější tradice projevů u památníku Rudé armády, kde rušný provoz na státní komunikaci jednak představuje nebezpečí pro účastníky akce, ale především pronášené slovo není slyšet a celá akce tak ztrácí na důstojnosti.

Z těchto důvodů probíhá hlavní část vzpomínkové akce právě v parku u pomníku obětem války z řad velkopolských občanů. Poté účastníci slavnosti přejdou k pomníku Rudé armády u křižovatky ulic Opavská – Plesenská. Jako poslední je pak zastavení u pomníčku G. S. Krasnova u základní školy. Kytička květů je symbolem – vzpomínkou na všechny muže a kluky, někdy téměř děti, kteří museli prožívat to, o čem se nám, dnešním současníkům, ani nezdá. Nikdy bychom neměli zapomenout.!

Vážení občané, vzpomínku letos zahájíme u pomníku padlých z 1. světové válce **ve čtvrtek 26. dubna v 17 hodin**. Přijďte se s námi zastavit chvilku v tom světském shonu a vzpomenout na všechny, díky nimž jsme tady a můžeme se radovat ze života.

Ludmila Bubeníková
starostka obce

Vážení občané,

v loňském roce jsme v lese, téměř na hranici s katastrem obce Dobroslavice (této lokalitě se říká „Staviska“) pomohli obnovit mohylu – jednoduchý pomníček z kamenů proložených úlomky letadla, které se zde zřítilo před koncem 2. svět. války dne 20. dubna 1945. Osádku, která plnila bojový úkol při osvobozování Ostravy, tvořili dva lidé. ppor. I. P. Kiotov a střelec N. A. Komlov. Oba zahynuli. Letadlo se rozpadlo a jeho trosky byly rozmetány do širokého okolí.

Za účasti vedení obce, zástupců Vlasteneckého sdružení antifašistů a Klubu českého pohraničí jsme uctili jejich památku položením květů a vzpomínkou na dny těsně před koncem války.

Vážení občané, i letos, v **pátek 20. dubna v 15 hodin** se sejdeme na tomto místě za stejným účelem. Pokud se chcete přidat, budeme rádi. V případě nějakých nejasností se na nás s důvěrou obraťte. Těšíme se na Vaši účast.

Tomáš Lazecký
místostarosta obce

Upozornění!!!

V současné době probíhá přepracování obecních **webových stránek**. Prosíme všechny, jejichž kontaktní údaje byly k dispozici na „starých“ stránkách, aby je aktualizovali (web, e-mail, telef. č., provozní doba apod.) a zaslali na adresu **sekretariat@velkapolom.cz**.

Děkujeme.

Obecní úřad informuje

Počínaje dnem 20. 2. 2007 byla v prostorách Krajského soudu v Ostravě, Sokolská 935/16, Ostrava, otevřena

pobočka Rejstříku trestů.

Výpis z rejstříku trestů mohou občané vyřídít na počkání denně
(pondělí – pátek) v době 8.00 – 12.00 a 12.30 – 15.30 hod.

Svoz nebezpečných a velkoobjemových odpadů, papíru a elektroodpadu

Kdy? **12. května 2007, sobota**
7:00 - 12:00

Kde? **autobusové stanoviště na ul. 9. května**

Svoz není určen podnikajícím osobám
a osobám, které nemají trvalý pobyt na území obce
Velká Polom.

Svoz zeleně a shrabků

Kdy? **od: pátek 13. dubna 2007**
do: pondělí 16. dubna 2007

Kde? **místa obvyklá – 12 ks kontejnerových nádob**

Odběr podzemních a povrchových vod

Každý, kdo odebírá podzemní nebo povrchovou vodu, musí mít pro takovou činnost povolení příslušného správního orgánu, tzv. vodoprávního úřadu, vydané podle vodního zákona.

Povrchová voda - řeky, potoky, rybníky, jezera, voda v odstavných ramenech vodních toků, apod.

Podzemní voda je voda jímáná ve studních či vrtech (typy studní: kopaná studna, vrtaná studna, zářezy apod.).

NEŽÁDÁ:

1. Vlastník (nepodnikající fyzická osoba) studny, která byla zřízena do 1.1.1955, a je určena k individuálnímu zásobování domácnosti (např. i zalévání zahrady ze studny). V případě prokázání existence stavby (studny) do roku 1955 postačí listinný zápis nebo svědecká výpověď.
2. Vlastník (nepodnikající fyzická osoba) studny, která není využívána, anebo se k odběru nevyužívá technické zařízení (čerpadlo nebo jiné zařízení, kterému je nutné dodávat elektrickou, mechanickou nebo jinou energii).
3. Vlastník (uživatel), kterému bylo vydáno kolaudační rozhodnutí v rámci domácnosti jako studny užívané pro pitnou vodu.
4. Vlastník (uživatel), kterému bylo vydáno povolení po 1.1. 2002.

Formulář žádosti je možno si vyzvednout na OÚ ve Velké Polomi nebo přímo na Magistrátu města Ostravy, případně ho lze stáhnout z webových stránek magistrátu **na adrese www.mmo.cz.**

Žádost o povolení k odběru podzemních vod se spolu s předepsanými přílohami podává písemně na adresu:

Magistrát města Ostravy, odbor ochrany vod a půdy, Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava a nebo osobně na sekretariátu odboru ochrany vod a půdy Magistrátu města Ostravy, 3.p., č.dv. 311 nebo na podatelně Magistrátu města Ostravy, 1.p., č.dv. 104. Kontaktní tel. 599 442 309

Informace dále získáte: infolinka 800 101 197, www.zanikpovoleni.cz (stránky Ministerstva zemědělství).

Pavlaína Mučková
správní odd. OÚ Velká Polom

Historická výročí připadající na rok 2007

Vybrané události ze záznamu soukromého archivu Františka Kopřivy u letopočtů končících 2 a 7

1377

Před 630 lety došlo po smrti Mikuláše II. Opavského k rozdělení knížectví opavského na čtyři díly: Hlubčicko, Krnovsko, Ratibořsko, Opavsko. Státově právně tehdejší Slezsko bylo jako knížectví piastovského Polska.

V tomtéž roce mají „své první písemné zmínky“ o založení tyto obce: Čavisov, Dobroslavice, Hrabyně, Chabičov, Mokré Lazce, Pustkovec, Smolkov a Třebovice. Tyto tvořily první velkopolskou farnost. Stalo se tak za 89 let po Velké Polomi (1288). V letošním roce všechny výše jmenované obce mají svá historická výročí – 630 let své první písemné zmínky o založení

1447

Před 560 lety věnovali majitelé Velké Polomě – rod Donátů našemu kostelu zvon o váze 500 kg. Bylo to ojedinělé a veliké gesto patronátu kostela sv. Václava. Náš kostel byl také pod patronací opavských kněží a jako poslední je uváděn Wilhelm Furst.

1627

Před 380 lety byla vytištěna mapa tehdejšího Slezska od Jana Ámose Komenského.

1637

Pražmové věnovali jako patroni našemu kostelu křtitelnicí. Dodnes je kostelním inventářem.

1682

Před 325 lety byl sepsán velmi detailně inventář tvrze a dvora, neboť se očekávaly veliké boje mezi dědici nového majitele hraběte Jiřího Štěpána z Vrbna. Tento soupis dává velmi ucelený přehled o uspořádání interiéru a všeho, co se v naší tvrzi a dvoře nacházelo.

1702

Před 305 lety naši vesnici koupil hrabě Jindřich Vilém Wilczek (Vlček) a rod ji držel nepřetržitě do roku 1918 – což je 206 let.

1742

Před 265 lety byl v Berlíně uzavřen mír mezi Marií Terezií a pruským králem Fridrichem II. o odstoupení území na levém břehu Opavice – včetně Hlučínska. Tuto změnu, hlavně ztrátou tehdejší dopravní silnice Ostrava – Hlučín – Kravaře – Opava, si později vynutilo vybudování nové císařské asfaltované silnice, vedoucí z Těšína přes Ostravu, Velkou Polom do Opavy a dále - nynější státní silnice I/11 na Prahu s odbočkou na Vratislav.

1777

Před 230 lety byla na nově vybudované a zprovozněné říšské silnici zřízena mýtní stanice Velká Polom. Tato budova – tehdejší čp.83 (majitelka „Zdražilka“) byla domem mimořádně velikým, je také ku prospěchu obce zachycena na panoramatickém fotografickém snímku obce z roku 1902. V roce 1945 při válečných osvobozovacích událostech vyhořela. První mýto bylo vybráno za vlády Wilczků. Kdy byl výběr ukončen, známo není.

1782

Před 225 lety bylo přiřazeno moravskoslezské gubernium k Brnu. Celé opavské Slezsko se ustanovilo jako samostatný kraj se svým samostatným hejtmanem.

1817

190 let uběhlo od narození našeho faráře p. Kazimíra Tomáška. Narodil se v blízké Vřesině u Poruby a u nás působil jako kaplan (po svém vysvěcení) v letech 1841-1876 (což je 35 let). Za tuto dobu se proslavil nejen jako kněz, ale i jako buditel, vlastenec a slezský deklarant tehdejšího Slezska. Zemřel v roce 1876 ve věku 59 let. V tomtéž roce stačil ještě vysvětit novou školu u mostu.

1827

Před 180 lety, za fojtování Vincence Švidrnocha z čp. 16, byly zřízeny funkce ve vesnici, jako je správce obecních cest a ponocný – hlídač nočních požárů. Jména a jejich náplň práce nejsou zaznamenány.

1842

Před 165 lety byla nad stávajícím kostelem vystavěna malá kostelní věž nákladem 121 zlatých a 19 krejcarů. V této byl umístěn malý „sanktusový zvonek“ – o váze 25 kilogramů. Sloužil v letech 1842-1967 (125 let), kdy v liturgické části mše svaté se krátce, a to 2x, od hlavního oltáře zvonilo. Ve vesnici ještě v současnosti žijí občané, kteří v mládí konali funkci ministrantů a zvonečkem zvonili.

1847

Před 160 lety byly v našem kostele „zesíleny varhany“. Bylo to za p. Kazimíra Tomáška. Varhaníkem byl tehdejší správní učitel triviální školy František Schindler, v období let 1816-1871 (55 let). Kdy a kdo započal hrát na varhany v kostele (nebo harmonium) není známo. Ale při stáří našeho kostela to bylo určitě dávno – snad před rokem 1816(?).

1857

Před 150 lety byla vystavěna hřbitovní – kamenná zeď okolo kostela. V současnosti je vedena jako nemovitá kulturní památka. Fojetem vesnice byl do roku 1862 Švidrnoch Vincenc z čp. 16 (bývalý Vaškův grunt za éry Wilczků).

1862

Před 145 lety měla Velká Polom 97 čísel popisných, 820 obyvatel a průměr na rodinu byl 8,4 obyvatele.

1867

Před 140 lety byly přes naši vesnici po císařské silnici převáženy korunovační klenoty sv. Vojtěcha. Účast obyvatel po celé trase byla velická, přilákala i obyvatele ze sousedních farních vesnic.

František Kopřiva

Výsledky soutěže o nejlepší kysané Velkopolské zelí - III. ročník

Několikrát odložená soutěž o nejlepší kysané Velkopolské zelí se konečně uskutečnila 11. února v klubovně Kulturního střediska Velká Polom. Do soutěže přihlásilo své výrobky 12 velkopolských občanů a dlouholetý pěstitel a výrobce kysaného zelí Zemědělský podnik Otice a. s., který dodal do soutěže 4 vzorky. To znamená, že soutěž se otevřela i pro přespolní zájemce.

Odborná komise pod vedením paní Jany Martiníkové všechny vzorky ochutnala a oznámkovala a za nejlepší polomské zelí III. ročníku označila kysané zelí od pana Miroslava Tešnara, které nasbíralo 157 bodů.

Zda je opravdu tak dobré, můžete vyzkoušet v hostinci U Filipců, až bude na jídelníčku „vepřo – zelo – knedlo“. Dobrou chuť!

Vyhlášení výsledků probíhalo v krásném prostředí naplněné klubovny Kulturního střediska. Diplomy za umístění na dalších místech převzali od organizátorů soutěže: Miroslav Tvarůžka za 2. místo (109 bodů) a Ing. Ludmila Bubeníková za 3. místo (101).

Porotě chutnalo i zelí z Otice, které je dodáváno do obchodní sítě. Nejvíce bodů získalo zelí balené pro řetězce Ahold a Hypernova (128), zelí v obalu zelené hlávky dostalo 123 bodů a zelí s mrkví 120. Nejméně chutnalo kysané červené zelí, které dostalo jen 76 bodů.

Z výsledků je zřejmé, že domácí je opravdu domácí a chutná nejvíce a na druhou stranu, že kdo umí, tak umí a není třeba se bát, že Vás při nákupu svým výrobkem napálí.

Sponzorem III. ročníku soutěže byl ZP Otice a. s.

Děkujeme všem soutěžícím za zapojení do soutěže a těšíme se spolu s Vámi na další ročník soutěže.

Antonín Köhler
za Zahrádkáře Velká Polom

Pozvánka na besedu „Stolní odrůdy révy vinné pro okrajové vinařské oblasti“

Dovolujeme si Vás pozvat na besedu o pěstování révy vinné v nevinařských lokalitách, výběru odrůdy a technice pěstování.

Beseda se uskuteční ve velkém sále Kulturního střediska Velká Polom ve čtvrtek 12. dubna od 16.00 hodin. Přednášet bude opět př. Ing. Pavel Fučík, vinař ze znojemské pěstitelské oblasti, se kterým jsme vloni v říjnu besedovali o ovocných kvasech. Přednáška bude doplněna videem.

V průběhu besedy budou degustovány vzorky znojemského vína.

Chcete-li strávit při povídání o víně příjemnou chvíli a dozvědět se praktické rady, jak si tento cenný doplněk stravy vypěstovat na vlastní zahrádce, tak Vás všechny co nejsrdečněji na připravovanou besedu zveme.

Antonín Köhler
za Zahrádkáře Velká Polom

Jaro je tady!!! aneb Velikonoční okénko

Velikonoční svátky vítají zahrádkáři radostně. Vždyť jsou úvodem jara, symbolem probouzejícího se života po zimním období. Pestrost a barevnost probouzející se přírody vchází otevřenými dveřmi do našich příbytků a my jistě využijeme všech možností, které nám jsou tímto obdobím nabízeny, k jejich připomenutí.

Jedním tradičním zvykem je barvení a malování vajec, jenž pochází ze starých pohanských dob, kdy vejce bylo symbolem života. My dodržujeme tento zvyk nejen pro jeho malebnost, ale i prospěšnost pro zdraví. Vejce totiž obsahují důležité vitamíny A, B a D, které jsou nezbytné pro růst a stavbu našeho těla a tím i zvýšení odolnosti proti infekčním onemocněním. Nesmíme přitom zapomínat na jarní zeleninu, která nám dodá tolik potřebný vitamín C, který je pro nás dvojnásob potřebný v době, kdy lidské tělo trpí po zimě „jarní únavou“.

Čokoládové kraslice, které snáší v poli pro hodné děti zajíček tento problém nevyřeší. Zajíček s vajíčkem se jen stal symbolem velikonoce.

Velikonoční svátky se staly také předmětem pranostik. Jsou ale svátkem s pohyblivým datem v kalendáři, a proto se mohou v předpovědi i trochu mylit. Pro jejich krásu a pro krásu lidové poezie našich předků si je přesto připomeňme:

Je-li Zelený čtvrtek bílý, tak je teplé léto.

Velký pátek deštivý – dělá rok žízňivý

Prší-li na Bílou sobotu, bude málo třešní

Prší-li o velikonočním Hodu, bude nouze o vodu.

My zahrádkáři sobě a všem občanům zase přejeme: „Velikonoce krásné úrodu nám dají...“

zahrádkáři
Velká Polom

*"Ve vzpomínkách si občas udělejte úklid: vymeťte zbytečné, spalte chmurné,
oprašte příjemné a vyleštěte radostné zážitky své minulosti."*

France

Zápis do 1. třídy základní školy

Ve čtvrtek 1. února 2007 se konal v základní škole ve Velké Polomi zápis dětí do 1. třídy. Provedením zápisu byla pověřena paní učitelka Mgr. Marcela Strnadová, třídní učitelka budoucí první třídy. Svého úkolu se zhostila na výbornou. Připravila opět netradiční zápis. Budoucí prvňáčci byli postupně zapojováni do nejrůznějších činností, při kterých zcela přirozenou formou a bez strachu předvedli, jací jsou. A věřte tomu, bylo radostí pozorovat, s jakým zaujetím se věnovali plnění nejrůznějších úkolů. Rodiče s úsměvem a hrdostí jejich výkony sledovali. Při zápisu pomohla i paní učitelka Zuzana Novotná.

K zápisu 1. února se dostavilo třináct dětí, další dvě v následujících dnech. Na začátku školního roku 2007/2008 přivítáme ve škole patnáct prvňáčků. Ať jsou tedy jak jejich „ostrý“ start 3. září 2007, tak všechny další dny ve škole úspěšné.

Petr Rosa
ředitel ZŠ Velká Polom

Jak se nám hraje divadlo

Vážení naši blízcí, naši kamarádi, přátelé i Vy všichni naši příznivci ...

Využívám možnosti Vám na tomto místě a v této chvíli poděkovat za Váš smích a potlesk, který byl v neděli 11. března odměnou za naši snahu a chuť hrát divadlo, ale i za snahu přinášet sobě i všem Vám radost, uvolnění a pohodu. Po dvou letech jste mohli shlédnout komedii ze současnosti, jejíž název „Habaďůra“ jen potvrzuje tu důmyslnou síť zápletek a vymyšlených podvodů, které se dějem hry táhnou jako zlatá nit. Naše herecká parta se pěkně zapotila (a při představení ještě potí), ale věřte, že Váš smích je tím nejlepším, čeho se nám může dostat.

Chcete-li nás vidět podruhé, anebo Vy, kteří jste ještě neměli čas přijít, můžete nás opět v plné parádě shlédnout **v neděli 15. dubna**. Budeme hrát dvě představení – první v **15 hodin**, druhé v **18 hodin 30 minut**.

Těšíme se na Vás a ještě jednou díky

Pavína Mučková
členka „Velkopolských hvězd“

„Sova je proto symbolem moudrosti, protože hlupák vidí za světla, ale moudrý člověk vidí i ve tmě.“

Panin

„Člověk vytváří člověka ke svému obrazu, ale ne vždy ho pak ve skutečnosti pozná.“

Reverdy

Historie šachu I. - Vývoj hry

Doposud se přesně neví, kdy a kde šachy vznikly, pověstí o vzniku je habaděj, ale hodnověrných dokladů pramálo. Asi nejstarším doloženým předkem šachu je desková hra **Čaturanga**, kterou vymysleli indiští filosofové v 6. století n. l. Byla to bitva 4 armád, skládajících se ze čtyř armádních jednotek (pěchota, jízda, slon a loď). Každá tato armáda byla pod vedením rádži (indický král). Čaturanga byla původně hrána na desce 8×8 pro starodávnou indickou hru Aštapada, která se skládala ze 64 nevybarvených polí. Každá armáda začínala v jednom rohu a dva hráči hráli ve spojení proti druhým dvěma. O tom, jakou figurkou se bude táhnout, rozhodoval hod kostkou. Ale staré hindské zákony zakazovaly hrát hazardní hry, a tak, aby se vyhnuli trestnímu postihu, se museli Hindové při hraní Čaturangy obejít bez kostky. Druhou změnou bylo spojení dvou spojeneckých armád v jednu. Tím se Čaturanga stala hrou pro dva hráče. Další změnou byla změna druhého rádži na prvního ministra. Hra, která vznikla těmito změnami, se pak nazývala **Čatrang**. Pod tímto názvem se na konci 6. století dostává do Persie a odtud se rozšiřuje do ostatních arabsky mluvících zemí a nakonec až do Evropy.

Existují tři verze, jak se tato hra dostala na tento světadíl: Jedna říká, že byla přivezena do Španělska Saracény, při jejich výbojích v 7. století ze severní Afriky. Odtud se pak dostala do Francie na dvůr Karla Velikého. Druhá verze tvrdí, že Karel Veliký a císařovna Irena z Byzantského knížectví v jednu dobu zamýšleli vstoupit do stavu manželského. Na své schůzce si vyměnili dary a Karel Veliký dostal právě hru Čatrang. Místo prvních ministrů obsahovala souprava královny se zvýšenou silou. Vznikla tak nejsilnější figura na desce. Nejvíce se však historikové přiklánějí tomu, že se hra dostala do Evropy v době křížových výprav.

Než se však tato hra dostala do Evropy, došlo k několika dalším změnám v názvech a tahu figur. První ministr byl přejmenován na královnu a hlavní figura se tehdy jmenovala podle perského vládce, který byl v té době nazýván šáh. Odtud pak vznikl pozdější název pro **šachy**. Současné podobě se pravidla šachu přiblížily až v 15. století, kdy byl zaveden jeden z nejzákladnějších obranných prvků – rošáda, umožňující přesunout krále za věž, a tak ho ochránit před napadením.

Novodobou historii šachu zahajuje francouzský šachista **André François Danican Philidor** (1726–1795). Své úspěchy sklízel již ve čtrnácti letech, v pařížské kavárně Café de la Régence, kde se scházeli šachisté z celého světa. Ve svých dvaadvaceti letech píše Philidor učebnici „**Analýza šachu**“, která se stává doslova biblí několika dalších šachových generací.

První mezinárodní šachový turnaj na světě se uskutečnil roku 1851 v Londýně. Hrál se vyřazovacím systémem a jeho vítězem se stal Němec (v té době vlastně ještě Prus) **Adolf Anderssen** (1818–1879). Ale až při turnaji v Miláně, v roce 1881, byla přijata dnešní pravidla o braní pěšcem tahem do strany a o proměně pěšce v libovolnou figuru při dosažení osmé nebo první řady. Přesto se však ještě dlouho rozhodovalo vrhem kostkou o tom, kdo zahájí partii. Současné šachové hodiny, které jsou vlastně dvojicí vzájemně propojených stopek, byly poprvé použity ve Španělsku v roce 1887. Zastavují se tlačítkem po uskutečnění tahu a počítají tak každému z hráčů spotřebovaný čas k přemýšlení.

„Šachy jsou duševní sport, který rozvíjí tvůrčí myšlení, paměť, fantazii, přesnost, vůli. Šachy jsou pro každého tím, co v nich hledá. Pro jednoho jsou pouhou zábavou, pro druhého společenskou záležitostí, pro třetího sportem, čtvrtý je chápe jako umění, jiný jim věnuje celý život. Jejich myšlenkové bohatství je nevyčerpatelném a neustále se v nich objevují nové možnosti.“

Michail Tal, šachový publicista a bývalý mistr světa

Historie šachu II – Šachy v českých zemích

Šachy se do českých zemí zřejmě dostaly někdy na přelomu 10. a 11. století z Itálie, odkud je přivezli čeští kupci. První literární zmínka o hře v šachy u nás se objevuje již v naší první literární památce, v kronice Kosmově, v latinsky psané legendě o utrpení svatého Vojtěcha. Další zmínky o šachu jsou i v Dalimilově kronice.

O dávné oblibě královské hry v naší vlasti svědčí i to, že hru hrávala princezna Dagmar (1186–1213), dcera Přemysla Otakara I., a v husitských leženích zpestřovaly šachy chvíle odpočinku před následným tažením. První český odborný šachový spis se jmenuje „Kniežky o šašiech“. Jeho autorem byl Tomáš ze Štítného (1331–1401). V této pozoruhodné staročeské šachové učebnici se dovídáme i o hodnotě a o chodu figur. Jedná se o mravoučný traktát, kde je jadrným jazykem zachycena tehdejší šachová terminologie, vysvětlen chod jednotlivých figur a dokonce i několik praktických pokynů pro hráče. Tomáš ze Štítného šachovou hru doporučuje, ale zato výstražnými slovy tepe vrhcáby a kostky. Ve své knize odsuzuje zahálku a podněcuje, že „lépe jest věru spáti neb v šachy hráti, než prázdniť“.

O šachu se dále zmiňují Jan Hus (1371–1415), Petr Chelčický (1390–1460) či Ctibor Tovačovský (1438–1494). Jan Ámos Komenský (1592–1670) měl šachy také velmi v oblibě a je známo, že na cestu do exilu si vzal s sebou i šachovnici a figurky, ty však neprestály požár v polském Lešně.

V době národního obrození se šachy v českých zemích mají opět velkému zalíbení. V té době se šachový život odehrává především v kavárnách a restauracích, kde vznikají první šachové spolky. Šachy byly oblíbené i mezi obrozenci jako byli Josef Jungmann (1773–1847), František Palacký (1798 – 1876), František Ladislav Čelakovský (1799–1852), Josef Kajetán Tyl (1808 – 1856), Karel Hynek Mácha (1810–1836), Jan Kollár (1793 – 1852) a jiní.

Z Bratislavy pocházel baron **Wolfgang von Kempelen** (1734–1804), který působil na dvoře Marie Terezie, vynálezce slavného **šachového automatu**, který dokázal porazit každého šachistu tehdejší doby. Byl to široký, bytelný stůl na kolečkách, tak trochu podobný prádelníku, s dvěma dvířky a dlouhou zásuvkou. Na stole ležela šachovnice a za stolem seděla figurína Turka s turbanem na hlavě a s černými vousy pod nosem. Pravou ruku měl Turek na stole a nikdy s ní nepohnul, levá ohnutá ruka figuríny trčela pár centimetrů nad šachovnicí a držela dlouhou dýmku, pro hru mu tato dýmka byla odebrána. Tajemství tohoto automatu však nespočívalo v dokonale myslícím stroji, tak jako se o to snaží dnešní programátoři, nýbrž šlo ve skutečnosti o podvod. Uvnitř stroje se totiž skrýval výborný šachista a šikovným mechanickým postupem uvedl do pohybu Turkovu paži, kterou dokázal posunovat figurky po šachovnici.

Šachy v suterénu velkopolského Kulturního střediska z rukou sochaře Tomáše Janíka.

Historie šachu III – Turnaje

V Praze v Goldřichově ulici na Židovském městě se narodil **Wilhelm (později William) Steinitz** (1836–1900), první oficiální mistr světa. Narodil se v rodině drobného obchodníka se železem 14. května 1836 jako třinácté dítě, které dostalo po dědovi starožidovské jméno Wolf, jež si později změnil na Wilhelm a nakonec na anglické William. Malý Wolf měl od mládí sklon k hloubavosti a přemítání a otec záhy viděl, že se pro obchod nehodí. Revoluční rok 1848 mu umožnil dát chlapce na studia. Wilhelm měl vynikající smysl pro matematiku a šachy, které se naučil přihlížením k partiím svého otce. Steinitz byl v Praze až do roku 1858. Ve dvadvaceti letech nebyl ještě ničím, rodina nad ním láme hůl a nechává jej téměř bez prostředků odejít do Vídně, aby tu dokončil studia na polytechnické škole. Ale Steinitz se ubytoval u chudého krejčího a vrhl se na studia – šachu! Ve Vídni tak začala jeho triumfální šachová dráha. Ale to již byl Steinitz šachovým internacionálem a jeho další šachové osudy nemají s českým šachem téměř vůbec nic společného.

Steinitz byl považován za nejlepšího šachistu té doby. Jenže mladší **Johanes Hermann Zukertort** (1842–1888) si od doby prvního střetnutí se Steinitzem v roce 1872, kdy nad ním Steinitz zvítězil, rozhodně šachově pokročil a vydobyl si ve světovém šachu uznání a respekt nemenší než Steinitz. Neměl úspěchy jen v turnajích, ale i v zápasech, v nichž porazil například Rosenthala a Blackburna, kdežto Steinitz se v roce 1882 na turnaji ve Vídni musel rozdělit o první cenu s Winawerem a v Londýně 1883 zůstal za Zukertortem o celé tři body. Tento Londýnský turnaj byl Zukertortovým největším triumfem. V osobních soubojích ve Vídni 1882 a v Londýně 1883 dvě partie vyhrál Zukertort a jednu Steinitz. Aby Steinitz neztratil nic ze své těžce vydobyté, ale poněkud již lesk ztrácející prestiže nejlepšího hráče světa, usiloval o zápas se Zukertortem a prohlašoval, že se s ním chce utkat o titul mistra světa v šachu, který by de facto uznávala celá šachová veřejnost.

Zápas se začal hrát v New Yorku. Steinitz zahájil zápas výhrou ve svém nejlepším stylu. I v dalších třech partiích dosáhl vždy slibnější pozice, ale chybami je prohrál. Prohrál i pátou partii, a tak byl výsledek první části zápasu s Zukertortovým značným náskokem velkým překvapením. Po čtrnáctidenním odpočinku připravil Steinitz v St. Louise ještě větší překvapení: ze čtyř partií získal 3 a půl bodu, takže stav zápasu vyrovnal. Zápas se dohrával v New Orleans, který se stal svědkem Steinitzova vítězného nástupu. Až na nejdelší třináctou partii zápasu nepřenechal soupeři ani jeden celý bod a zejména v závěru byl nepřekonatelný. Zukertort i v důsledku špatného zdravotního stavu nevydržel nervově náročný boj, a tak William Steinitz získal roku 1886 první titul mistra světa po vítězství nad Zukertortem. Na zdi dnešní Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, tam, kudy vedla Steinitzova rodná ulice, odhalil prezident Václav Klaus v červnu 2004 pamětní desku.

V roce 1927 se konalo první mistrovství světa žen a vyhrála ho naše československá reprezentantka **Věra Menčíková** (1906–1944), která neměla mezi ženami konkurenci. Narodila se 16. února 1906 v Moskvě Čechovi Františkovi a Angličance Olze a od podzimu 1921 žila (s matkou a sestrou) u své babičky v anglických lázních Hastings. Ve městě zaslíbeném královské hře se pod vedením Angličana Drewitta a Maďara Maróczyho velmi rychle zlepšovala. Jelikož nemohla jako cizinka hrát domácí dámské přebory, musela hrát turnaje s muži. To bylo pro ni tak dobrou školou (spolu s jejím nadáním a přístupem ke hře), že se již roku 1927 stala v Londýně první dámskou mistryní světa. Byla to též první žena, která byla schopna nejen soupeřit s předními muži šachového sportu, ale také žena, která je dokázala porážet (její procento úspěšnosti v zápasech s muži bylo 45%). Během druhé světové války žila se svou matkou a sestrou (též šachistkou) v Londýně. V noci 27. června 1944 zničila jejich dům německá raketa V-1 a všechny tři ženy zahynuly. Zemřela tak jedna z nejvýznamnějších postav šachové hry 20. století, jejíž následovnice zaznamenaly podobné úspěchy až v době nedávno minulé.

Dalšími československými velikány světového šachu byli například **Oldřich Duras** (1882–1957), **Richard Réti** (1889–1929) či **Salomon Flohr** (1908–1983), který se dokonce měl v roce 1939 utkat se slavným **Alexandrem Alexandrovičem Aljechinem** (1892–1946) o titul mistra světa, ale bohužel přišla 2. světová válka a zápas se již nekonal.

Pavel Býma
za Šachový klub Velká Polom

Sportovní dění v naší obci

Tradiční náplní sportovní rubriky je fotbal a Vesnická olympiáda a taky něco navíc.

S novým jarem začínají odvety soutěžních utkání a jejich rozpis najdete v tomto příspěvku. Hojnější divácká podpora na domácím hřišti by jistě pomohla mužům v boji o udržení I.B třídy, který bude jak ukázal podzim, velmi vyrovnaný. Pomohla by i mládežnickým družstvům bojovat o postup do přeboru. Rozpisy zápasů polomských fotbalistů – aktuální výsledky a nejbližší utkání najdete na obecní televizi nebo na internetu <http://www.efotbal.cz/index.php?page=region¶m=mskfs> nebo starší web www.ofisport.cz.

Další novinkou této sezóny se stanou autobusové zájezdy na utkání hraná na hřištích soupeřů. O jejich pořádání budete informováni plakáty i obecní televizí. Těšíme se na vaši návštěvu a podporu.

V přípravě byla sehrána celá řada přátelských utkání a žáci dostali příležitost si vyzkoušet nově vybudovaný areál ve Vřesině. Místní DTJ uspořádala na umělé trávě první ročník žákovského turnaje. I když papírově byli žáci jasně nejslabším mužstvem z osmičky zúčastněných, přece jen se jim podařilo díky jednomu vítězství nakonec obsadit 7. místo.

Ovšem nejen fotbal představuje sport v naší obci. Po dlouhém snažení se loni šachovému oddílu TJ Velká Polom povedlo postoupit do Okresního přeboru družstev. Pro letošek si vytýčil cíl, udržet se v této soutěži a obsadit v ní střed tabulky. Těsně před závěrečným kolem to vypadá na splnění tohoto cíle. Šachisté získali díky rekonstrukci kulturního střediska možnost hrát své zápasy v prostředí, které jim většina soupeřů jen tiše závidí. A i když se nejedná o sportovní disciplínu diváky masově vyhledávanou, je jen dobře, že i zde najde vyžití řada vyznavačů černobílých polí.

Kamil Drozdek
za TJ Velká Polom

Rozlosování soutěží v kopané – jaro 2007

Muži			Dorost			Žáci		
1. 4.	15:30	Šilheřovice - V. Polom	1. 4.	13:30	Markvartovice - V. Polom	14. 4.	10:00	Sl. Ostrava - V. Polom
7. 4.	15:30	V. Polom - Fryčovice	7. 4.	10:00	V. Polom - Sl. Ostrava	21. 4.	13:30	V. Polom - Hrabová B
14. 4.	15:30	Klimkovice - V. Polom	15. 4.	15:00	Radvanice - V. Polom	28. 4.	10:00	DPMO - V. Polom
21. 4.	15:30	V. Polom - Darkovice	21. 4.	13:30	Michálkovice - V. Polom	5. 5.	10:00	Lok. Ostrava - V. Polom
28. 4.	16:00	Třebovice - V. Polom	28. 4.	10:00	V. Polom - St. Bělá B	12. 5.	14:30	V. Polom - Hrušov
1. 5.	16:30	V. Polom - Hlubina	5. 5.	14:30	Lok. Ostrava - V. Polom	19. 5.	10:00	Muglínov - V. Polom
6. 5.	16:30	Polanka - V. Polom	8. 5.	10:00	V. Polom - VD Start	26. 5.	14:30	V. Polom - Koblov
12. 5.	16:30	V. Polom - Darkovičky	12. 5.	10:00	V. Polom - Fenix	2. 6.	10:00	B. Ostrava C - V. Polom
19. 5.	16:30	Heřmanice - V. Polom	19. 5.	14:30	Kunčičky - V. Polom	9. 6.	15:00	V. Polom - Markvartovice
26. 5.	16:30	V. Polom - Hrušov	26. 5.	10:00	V. Polom - Hrušov	-	-	-
2. 6.	17:00	Radvanice - V. Polom	9. 6.	10:00	V. Polom - Hrabůvka	-	-	-
9. 6.	17:00	V. Polom - Ludgeřovice	16. 6.	15:00	Šenov - V. Polom	-	-	-
16. 6.	17:00	D. Lhota - V. Polom	-	-	-	-	-	-

Vesnická olympiáda

Vesnická olympiáda vstoupila do svého 12. ročníku a pomalu se tak dostává do puberty. O její popularitě a životaschopnosti svědčí i fakt, že letos poprvé vzrostl počet zapojených obcí na 10, a to díky Pusté Polomi, která se rozhodla po několika letech odmlky opět vrátit do soutěže. Systém soutěže nedoznal větších změn. Bude se zase bojovat v 10 různých disciplínách. Pokus o zařazení běhu na lyžích zhatila letošní teplá zima.

Jarní část olympiády je již za námi a po sportovní stránce se soutěž mění na „hon“ na zatím suverénní postavení Velké Polomi. Byť v duchu zdravé sportovní rivality, ale přece jen jsou pokračující úspěchy naší obce pro ostatní velkou výzvou a roste jejich snaha konečně změnit pořadí na prvním místě. Uvidíme, jak se bude letošní ročník na sportovním poli dále vyvíjet. Jistě nedáme svou kůži zadarmo!

Velmi rádi přivítáme další zájemce, kteří by se chtěli v rámci Vesnické olympiády zapojit do reprezentace obce a nebo si jen pro radost změřit síly s ostatními.

Nejbližší soutěží je **přespolní běh v Dolní Lhotě 12. 5. 2007** a pak soutěže v nohejbale a volejbale. Řada disciplín jako přespolní běh nebo cyklo country závod je otevřena všem zájemcům.

Letos sportovní čest naší obce zatím hájili v bazénu Kopřiva Jiří ml, Marek Josef ml. a Kozelský Martin, za zelenými stoly Kursa Jiří, Demel Hynek a Drozdek Kamil a v kuželkách úspěšně bojovali Peřina Jan, Mikesková Jana a Sztefek Josef.

Na závěr přehled dosavadních výsledků:

Výsledky 1. soutěže - PLAVÁNÍ	
1.	Vřesina
2.	Dobroslavice
3.	Krásné Pole
4.	Dolní Lhota
5.	Velká Polom
6.	Pustá Polom
7.	Horní Lhota
8.	Plesná
9.	-
10.	-

Výsledky 2. soutěže - STOLNÍ TENIS	
1.	Děhylov
2.	Velká Polom
3.	Horní Lhota
4.	Háj
5.	Vřesina
6.	Plesná
7.	Pustá Polom
8.	Krásné Pole
9.	Dobroslavice
10.	-

Výsledky 3. soutěže - KUŽELKY	
1.	Vřesina
2.	Dobroslavice
3.	Velká Polom
4.	Háj ve Slezsku
5.	Krásné Pole
6.	Dolní Lhota
7.	Horní Lhota
8.	Plesná
9.	Děhylov
10.	Pustá Polom

Kuželky

Celkové výsledky po 3 soutěžích			
	Obec	Počet soutěží	Body
1.	Vřesina	3	26
2.	Velká Polom	3	23
3.	Dobroslavice	3	20
4.	Krásné Pole	3	17
5.	Horní Lhota	3	16
6.	Háj ve Slezsku	2	14
7.	Děhylov	2	12
8.	Dolní Lhota	2	12
9.	Plesná	3	11
10.	Pustá Polom	3	10

Stolní tenis

Kamil Drozdek
za výbor TJ Velká Polom

Občanské sdružení Diakonie Broumov ve spolupráci s OÚ

VYHLAŠUJE

HUMANITÁRNÍ SBÍRKU

- Letního a zimního oblečení /dámské, pánské, dětské/
- Lůžkovin, prostěradel, ručníků, utěrek, záclon, látek
- Domácích potřeb (nádobí bílé i černé, skleničky- vše jen funkční)
- Peří, pérových a vatovaných přikrývek, polštářů a dek

VĚCI, které z ekologických důvodů VZÍT NEMŮŽEME:
ledničky, televize, nábytek, počítače a dětské kočárky - ty se transportem znehodnotí.

- Sbírka se uskuteční v obci Velká Polom
- den: pátek 11. května 2007
- čas: 8 – 18 hod
- místo: Dům zahrádkářů u nákupního střediska

**Věci prosíme odevzdávat zabalené do igelitových pytlů či krabic,
aby se nepoškodily transportem.**

Děkujeme za Vaši pomoc.

Bližší informace podá dispečink – 224 316 800, 224 317 203

Diakonie Broumov je nezisková humanitární organizace, která poskytuje materiální pomoc potřebným občanům u nás i v zahraničí a dává práci lidem, kteří jsou těžko umísťitelní na trhu práce.

Více na www.diakoniebroumov.org.

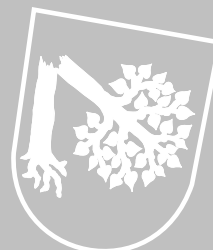
Pozvánka na jezdecké závody

Jezdecký klub Velká Polom pořádá

5. 5. 2007

již tradiční

jarní parkurové závody.

Soutěže jsou naplánovány od stupně Z (100 cm) až po stupeň S (130 cm).
začátek v 9:00 a 13:30
Občerstvení zajištěno.

Tato pozvánka slouží zároveň jako 50% sleva na vstupné.
Sleva platí jen pro občany Velké Polomě a je možno ji použít jak pro jednotlivce,
tak pro celou rodinu.

Zábavné odpoledne se zpěvem a tancem

- aneb Den matek nejen pro maminky -

12. května v 17:00 - Sokolovna

Vystoupí:
pěvecký sbor Paprsek
taneční soubor Hazard
známá cimbálovka z Háje

Přijďte se pobavit, zasmát a odreagovat se od každodenního shonu.
Občerstvení zajištěno.
Dobrá zábava zaručena.